

Менеджмент інновацій в умовах глобалізаційних змін

Все змінюється, світ постійно перебуває в динамічному стані (стані турбулентності), де щогодини, або, навіть, щохвилини відбуваються якісь зміни. Передусім, турбулентність визначається як непередбачувані та швидкі зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищах підприємства, які впливають на його діяльність. Світ стає дедалі більш взаємопов'язаним, взаємозалежним, і його «глобалізація» прискорюється. Позитивні чи негативні зрушення в економічній системі світу є головними каталізаторами подальшого розвитку та удосконалення взаємозв'язків, що притаманні кожній організаційній структурі.

Говорячи про світову економіку, насамперед, ми говоримо про розвиток та збільшення кількості підприємницьких структур різних країн світу. На перший план виходять найуспішніші гравці бізнесу – такі як транснаціональні або багатонаціональні корпорації. Деякі великі транснаціональні корпорації мають більше ресурсів та можливостей в сучасному глобалізованому світі, ніж, навіть деякі нерозвинені країни.

Тенденція збільшення ролі світових підприємств посилюється процесом глобалізації світової економіки, що постійно набирає обертів. Саме поняття глобалізація, як зазначають науковці П.П. Мазурок, Б.М. Одягайло, В.В. Кулішов, О.М. Сазонець у своїй роботі глобальна економіка, означає «процес, що охоплює три стадії еволюції економічної системи, які викликані факторами виробництва, інвестиціями та інноваціями; водночас вона є періодом інституціоналізації світової економіки у глобальній формі або періодом переходу до постіндустріальної стадії розвитку – стадії досягнення нової якості життя (передусім, на інноваційній основі)».

Інші науковці, зокрема ще на початку 80-х рр. ХХ-го ст. професор гарвардської школи бізнесу Т. Левітт передбачив появу глобалізації як наслідок виникнення ситуації, коли нова технологія дозволяє розширювати охоплення глобальних засобів інформації і знижувати вартість комунікацій. Він зазначав, що смаки споживачів будуть зближуватися, що стане однією з причин виникнення глобальних ринків для стандартних товарів. Це дозволить спростити всі необхідні процедури торгівлі, що має на меті покращення умов руху товарів (продукції) через кордони для забезпечення зменшення витрат і збільшення ефективності, водночас зберігаючи легальні регулятивні функції.

Таким чином, слід зазначити, що разом з глобалізаційними процесами, що відбуваються паралельно із розвитком та посиленням значущості великих підприємств, постійно посилюється значущість використання ними новітніх технологій. Це, в свою чергу, зумовлює необхідність використання новітніх інструментів інноваційного менеджменту підприємств.

Сама проблематика інноваційного розвитку вже тривалий час є предметом досліджень як іноземних, так і вітчизняних науковців, які також розглядають інноваційний розвиток як концепцію інноваційного розвитку підприємства, що покладені в основу його стратегічної інноваційної політики. Тим самим науковці наголошують на необхідності актуалізації питання розвитку системи інноваційного менеджменту підприємств, в умовах постійних глобалізаційних зрушень, що призводять до структурної трансформації владних систем і механізмів.

Процес управління інноваціями зазвичай пов'язане з реалізацією інноваційних проектів та може мати міжфункціональний характер (коли в процесі задіяні різні підрозділи організації). Управління інноваційною діяльністю підприємства відбувається або на бізнес-рівні, або на рівні конкретної корпорації.

Щодо визначення поняття «інноваційний менеджмент», то більшість вітчизняних та зарубіжних науковців дотримуються його тлумачення як сукупність принципів, методів і форм управління інноваційним процесом, інноваційною діяльністю та персоналом, зайнятим цією діяльністю, або як один із напрямів стратегічного управління, в якому ряд проблем інноваційних менеджерів пов'язаний переважно з новими видами продукції. Також, слід зазначити, що інноваційний менеджмент в умовах глобалізаційних змін являє собою систему управління економічним розвитком у глобальнішому сенсі, оскільки менеджмент охоплює не тільки економічні або технічні проблеми, а й радикальні зміни, пов'язані з базисними інноваціями.

Підкреслимо, що завдяки ефективному використанню інноваційного менеджменту, можна отримати певні конкурентні переваги для зміни із відносно монокультурного середовища окремих країн. Це є однією із сторін формування конкурентних переваг міжнародних корпорацій, що підсилюється використанням глобального економічного простору, диференційованого за наявністю ресурсів і ефективності їх використання.